Година II. Цариградъ, 3 Августъ 1868. Брой 36.

Лошо нѣщо е да ся помѣстя нѣкой отъ началата си когато сѫ правы.

МАКЕДОНІЯ

ВѢСТНИКЪ ЗА НАРОДА

Κάκιστον πρᾶγμα νὰ σαλεύῃ τις ἀπὸ τὰς ἀρχάς του, ἐὰν εἶναι ὀρθαί.

МАКЕДОНІЯ *излѣзва за сега веднѫжь на недѣлѭтѫ въ сѫбботѫ. — Цѣна прѣдплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета за въ Цариградъ, а четь за по вѣнъ на всякадѣ — за шесть мѣсеца 2 ½ за въ Цариградъ, а за по вѣнъ на всякждѣ 3. — За три мѣсеца 1 ½ бѣло меджидіе за всякждѣ.*

Писма не освободены отъ пощенскѫ платѫ и наржчванія за вѣстникъ не съдружены съ прѣдплатѫ-тѫ не ся пріемѫтъ.

Подписка-та на спомоществованіята става въ Цариградъ при Редактора и издателя на **МАКЕДОНІЯ** *П. Р. Славейкова при Одунъ-Капіѭ II-о 68. Статіи и писма за общеполезны работы помѣстяватъ ся безъ платѫ, а за частны извѣстія плаща ся по 2 гр. редотъ, а кога ся повтори по грошъ.*

Подписка на спомоществованія ставатъ при отредепытѣ по вѣнъ настоятели, които и отговарятъ за вѣстникотъ.

ИСТОЧНЫЙТЪ ВЪПРОСЪ

IV.

Турція ще погыне отъ Коранътъ.

Това е любимото афоризмо (сентенція) на непріятелитѣ на Турціѭ и ето доказателството врьхъ което ся основаватъ обыкновенно.

Всяко дружество което е учредено врьхъ едно неизмѣняемо начало е назначено да погыне, защото въ человѣчеството друго нищо не трае освѣнъ това което ся измѣнява. Исламизмътъ е набѣлѣжилъ всичкытѣ си установленія съ печатътъ на божеството и на вѣчность-тѫ и точно чрѣзъ това той ускорява своето съсипваніе.

Единъ нововводитель въ Турціѭ е единъ нечестивецъ който ся въздвига срещу самото дѣло Божіе. Тѫзи идея, по злополучіе, е твърдѣ распространена изъ между нѣкои классове на Общежитіето и въ послѣднійтъ си членъ ный казахмы до каквѫ прѣкумѣрность (excès) сѫ достигнали человѣцытѣ които сѫ напосны съ тѫзи идеѭ.

Христіянското начало, напротивъ, е достатъчно за неизбѣжнытѣ нужды на цивилизаціѭтѫ, пріима отдѣленіето на Черквѫтѫ отъ Държавѫтѫ и е крайно усъвьршенствуемо.

Най-послѣ, вѫтрѣшната догма като е постоянна, вѫнкашната дисциплина на Черквѫтѫ ся измѣнява.

Въ Исламизмътъ, напротивъ, двѣтѣ нѣща сѫ неразличны. Не може да ся докачи едното безъ да ся докачи и другото.

Дѣйствително, писано е: "Никакъ не ся грыжи ако държавата загынва а религіята остава, защото никога не може да ся случи щото държавата да сѫществува когато религіята ся изгубва.„

Въ силѫтѫ на тѫзи пагубна солидарность (взаимно поржчителство) всяко опытваніе въ политическыйтъ редъ не успѣва или излиза въ противенъ смысъль.

Такыва сѫ възраженіята на непріятелитѣ на Турціѭ.

Тѣ иматъ голѣма тѫжесть, величіе, които не можемъ да не припознаймы и заслужватъ едно твърдѣ серіозно и твърдѣ подробно испытваніе.

Пьрво и пьрво, ный мыслимъ че трѣба да ся отдѣли религіѭтѫ отъ религіознытѣ дружества, защото както въ Исламизмътъ тъй и въ Христіянизмътъ, человѣкъ не може да земе едното за другото.

Ный видѣхмы по-горѣ че едно отъ приведенытѣ възраженія срещу Турціѭ, е солидарность-тѫ на политическытѣ и на религіознытѣ учрежденія.

Като че христіянскытѣ държавы не прѣдставляватъ, и тѣ, отъ 14 вѣка насамъ, сѫщото зрѣлище.

Въ Франціѭ не бѣше по-малко нужденъ грѣмътъ отъ 93 (1793) за да може да унищожи тѫзи солидарность.

Австрія тѫзь година само ся опыта да направи единѫ крачкѫ въ този пѫть, и всякой знае съ каквы проклѣтіи духовницытѣ, поповетѣ, религіознытѣ конгрегаціи (сдруженіе) ѭ обсипахѫ въ това обстоятелство.

На конецъ, формулата на съвьршенното отдѣленіе на религіознытѣ и политическытѣ могущества и институціи ся е дала само въ нашитѣ врѣмена, и отъ Г. де Кавуръ.

Трѣба да дадемъ врѣме на Турціѭ да направи този прѣвратъ, най-голѣмыйтъ може-бы, въ животътъ на имперіитѣ.

Които, по неговътъ примѣръ, вьрвятъ въ пѫтьтъ на успѣхътъ.

Упищоженіето на гражданскѫтѫ силѫ на религіознытѣ конгрегаціи.

Невъзможность-тѫ за тѣхъ да увличатъ народътъ и да го правятъ да вьрви срещу законнытѣ си управители и истинныйтъ си интересъ.

Въ прѣдишнійтъ си членъ ный мыслимъ че доволно говорихмы врьхъ този членъ, и не е нуждно пакъ да ся повръщамы на него.

Ный искамы само като испытамы другы възраженія на споборницытѣ си, да видимъ ако дѣйствително, въ сѫщійтъ Коранъ, разгледанъ въ точкѫ на зрѣнието на философическѫ и политическѫ доктринѫ която прѣобладава, ся намира нѣкой членъ който ся испрѣчва като единѫ непрѣстѫпнѫ границѫ, не иди на никакво прѣпяченіе, ограничава исламизмътъ въ неизмѣненіе или въ недвиженіе, и като зематъ Мохаммедовата религія за единѫ доктринѫ неудобнѫ за увьвьршенствуваніе, фаталическы усѫждатъ Турціѭ на смьрть.

За това ный имамы нуждѫ да изучимъ Коранътъ като доктринѫ.

Коранътъ съставя по-добрѣ единѫ философіѭ нежели единѫ религіѭ, ако съ думѫтѫ религія подразумѣватъ единъ сборъ отъ догмы и тайнства които ся налагатъ на человѣческыйтъ умъ, като го надминуватъ.

Петдесеть и осемь-тѣ правила които ся съдьржаватъ въ скратенѫтѫ книгѫ на Омеръ-Нессій, която може да ся сматря като Мюслюманскый Катихизисъ, ся сливатъ лесно въ единѫ само догмѫ, която заключава всичкытѣ другы, тѫзи на Божіето единство:

Мен кале́ ла иллах ил Аллах дахалел-Дженнет.

"Този който казва: има само единъ Богъ, той е влѣзалъ въ Райтъ.„

Тѫзи сѫщата догма е изразена както слѣдва въ 112 тѫ главѫ:

« Богъ е единъ;
« Той е вѣчныйтъ Богъ;
« Той нито е роденъ нито е родилъ;
« Той нѣма подобенъ нему.»

Мюслюманитѣ прибавятъ на тѫзи догмѫ и тѫзи за вѣрванието въ Мохаммедовѫтѫ миссіѭ като пророкъ Божій, испѣяна отъ Мюеззинытѣ петь пѫтя на день горѣ на минаретата, и изразена по начинъ да бѫде праведно сматряна като символъ на мюслюманскѫтѫ вѣра: *Ла илахе́ иллаллах ве Мухаммед ресул Аллах.*

«Освѣнъ Бога нѣма другый Богъ, и Мохаммедъ е Божій посланникъ.»

Да забѣлѣжимъ также че Коранътъ казва: «Не е никакъ дадено на человѣкътъ щото Богъ да му хортува; ако това стане, то е чрѣзъ вдѫхновеніе (*кавул-Аллах* — Божій гласъ), или прѣзъ едно платно (було).„

Исламизмътъ е прочее учрежденъ врьхъ вдѫхновеніето, а не врьхъ откровеніето, както Моисеевѫтѫ вѣрѫ, или въплъщеніето, както христіянизмътъ, които и двѣтѣ сѫ по-высокы отъ человѣческыйтъ умъ.

На тѫзи догмѫ, трѣба да прибавимъ правилата които съставятъ задлъжителното милосьрдіе, безъ да умалимъ тѫзи която пріима, нито да възвисимъ тѫзи която дава.

И ето всичкѫтѫ догмѫ на Исламизмътъ или вѣра на *прѣдаваніе къмъ Бога*, освободена отъ игіеническытѣ правила, и отъ правилата които ся отнасятъ до

вечето политическый нежели религіозенъ. У Мохаммданцытѣ, нѣма никакъ кастѫ, уничтоженѫ на кастытѣ въ Арабіѭ отъ Мохаммеда съвьршенно ревенство безъ духовнѫ истѫ, безполезность даже за званіе на министры за богослуженіето.

Съставянето на улемытѣ и на религіознытѣ дружества е по-подирне отъ Мохаммеда и даже противно на неговытѣ идеи. Тѣзи конгрегаціи сѫ работали както въ Турціѭ тъй и въ всичкытѣ части на свѣтъ и сѫ измѣнили истинното значеніе и догмытѣ и на правилата.

Колкото за самото начало, чисто отъ всяко приплетеніе на тълкователитѣ, то принадлежи на философическѫтѫ системѫ на монотеизмътъ (единобожіето) и на *еклектическыйтъ* (избирателныйтъ) расіонализмъ (доктрина която пріима вьрховнѫтѫ власть на человѣческыйтъ разумъ, независимо отъ всякѫ откровенѫ вѣрѫ).

По едно естественно слѣдствіе, въ сѫщото време религіознѫтѫ догмѫ на Коранътъ ся свьршва въ деизмътъ (познаніе на единого Бога, безъ никакъвѫ откровенѫ религіѭ), въ морално и въ политическо отношеніе тя достига до най-свободолюбивытѣ и най-успѣхотворителнытѣ доктрины.

Всичкытѣ начала на съврѣменнытѣ демократіи, неизбѣжнѫ формѫ на всичкытѣ правителства, сѫ тамъ съдьржены и изразены по единъ твърдѣ формаленъ начинъ.

Знайное какво дѣйствіе самото име републикъ произвѣжда днесь врьхъ Турцитѣ, които нѣматъ точно познаніе отъ това име, отъ когато значеніето на пьрвобытнытѣ учрежденія ся е прѣпачило отъ тѣхъ: тѣ зематъ тѫзи дума за подобозначуща на безредіе, безначаліе, а не мислятъ че тѫзи дума прѣдставляла идеята врьхъ която ся е застояло цѣлото мюслюманско общество.

Единъ съ тѣхъ като даваше да му истълкуватъ думытѣ: *Свобода*, *Равенство*, *Братство* издълбаны врьхъ единѫ французскѫ монетѫ.— «*Аллах Керим*! извыка той. Тоа което невѣрнытѣ пишѫтъ врьхъ едни златнѫ и сребьрнѫ монетѫ, Богъ го е написалъ въ сьрдцето на всякъ истиненъ Мюслюманинъ.»

Ето обѭтъ духъ на Исламизмътъ. Неговата доктрина въ религіозно отношеніе, ся вьршва въ единъ спиритуализмъ, който е христіянското начало, безъ догмѫтѫ и черквѫтѫ; въ политическо отношеніе, а републиканско равенство; въ морално отношеніе, въ испълненіето на най-чистытѣ добродѣтели. Тази доктрина коя, споредъ думѫтѫ на Lamartine, не е друго освѣнъ прѣдаваніе на себе си къмъ Бога и милосьрдіе къмъ человѣцытѣ какъ може да бѫде непріятелка на юсвѣщеніето и на успѣхътъ?

Не, Кошътъ не е противенъ на прѣобразованіто, на успѣхътъ, на животътъ.

Не, Туція нѣма да загыне отъ Коранътъ. Тоа което е тукъ, както въ цѣлѫ вселенѫ, непріятель на успѣхътъ, на свѣтлинѫтѫ и на наукѫтѫ, на прѣобразованіто, е черквѫтѫ и мънастырытѣ, толза опасны въ Истокъ колкото и въ Испанѫ. (*Коммер. Оріентале*).

ПѢДРАЗСѪДКЫТѢ.

Най-голѣмото прѣпятствіе на успѣхътъ, на напрѣдъ на народытѣ е *прѣдразсѫдъкътъ*.

Прѣдразсѫдъкътъ ся вмѫква малко по малко въ умъ на единъ народъ както прахътъ въ машинытѣ на единъ часовникъ, и подиръ ѭ е затрупанъ, най на сѣтнѣ

за прѣстарѣлость. Младытѣ народы иматъ желанія, наклонности, идеи, — тѣ нѣматъ *прѣдразсѫдкы*.

Прочее, едно необоримо дѣло е, че Франція на сегашнійтъ часъ, е жертва на *прѣдразсѫдкытѣ*. Вредъ като една злотворна плѣвель, *прѣдразсѫдкытѣ* потушаватъ *идеѭтѫ*.

Прочее, патріотическа работа е, ако нѣкой ся опыта да гы искорены съвьршенно, и всяка ный трѣба да спомогнемъ въ това дѣло, споредъ силытѣ си, непрѣстанно и неуморимо.

Да не изгубвамы никога отъ видъ че това нѣщо е непріятель-тъ ни, непріятель когото трѣба да унищожимъ съ едно смьртно наказаніе.

За да уборимъ *прѣдразсѫдкытѣ*, всяко доказателство е бесполезно. Както сѫ ся въдворили безъ да иматъ къмъ тѣхъ си нито истинитѫ, нито логикѫтѫ, тъй сѫщо тѣ ще исчезнатъ безъ да стане нуждно да ся разсѫждава за тѣхъ.

Да гы посочимъ просто и чисто на народа, и той да ся засрами.

Твърдѣ праведно е да му гы покажемъ на явѣ.

Единъ пѫть *прѣдразсѫдкытѣ* искоренены, всичко ще вьрви добрѣ отъ само себе си, и Франція ще земе изново свойтъ славенъ въ свѣтътъ вьрвежъ.

Тѣзи *прѣдразсѫдкы* сѫ отъ всякакъвъ видъ: *административны прѣдразсѫдкы*, *общежитейскы прѣдразсѫдкы*, *религіозны прѣдразсѫдкы*, *политическы прѣдразсѫдкы*, *историческы прѣдразсѫдкы*.

Едны идѫтъ отъ едно несъвьршенно изучваніе на исторіѭтѫ, отъ едно недостатъчно дѫлбокомысліе въ задачитѣ; а другы отъ неистълкуваны страхове. А на дъното на всичкытѣ, вый ще намѣрите: *егоизмъ*, *немареніе*.

Подиръ малко ный ще направимъ заключеніето си. Най-напрѣдъ да расположимъ билянцото:

1 во АДМИНИСТРАТИВНЫ ПРѢДРАЗСѪДКЫ.

"Трѣба ни единѫ силѫ ягкѫ. Управленіето на държавѫтѫ е прилично на воденіето на единѫ колесницѫ (старо сравненіе любезно на всичкытѣ Французы). Като единъ добръ кочеринъ, правителството трѣба да държи въ рѫцѣтѣ си всичкытѣ водители. Да живѣе власть-тѫ! Единъ префектъ *строгъ*, единъ полицейскый комиссаринъ *строгъ*, единъ полевъ стражарь *строгъ*.... Безъ това: анархія! (безначаліе).

"Идеалътъ (въображаема красота) на правителството, е правителството, както казватъ, *отъ высокото мѣсто*. Точенъ образъ: една бомба на врьхътъ на единѫ пирамидѫ която дава възнагражденіята, постоветѣ, милоститѣ, чиноветѣ, като улейтъ на единѫ лейкѫ, на всичкото общенародно тѣло.

"Единство на воліѭтѫ. Само съ това условіе ся управлява. Щомъ идеята е намислена, и движеніето е дадено на всичкѫтѫ машинѫ. Всичко врьви съ прьсть и съ око! съвьршенно!.... А ошибкытѣ? Бахъ! Нѣма ошибкы! Единъ врьховенъ управитель може ли да бѫде излъганъ? *Какъвъ интересъ има да ся лъжи?*„

Признавате ли тукъ постоянното влияніе на старото управленіе? Какъ още ни дрьжи!....

Тиранническа феодалность, безгранично могущество, поглотителна религія, която не пріима свободното испытваніе. .... Едно *хылядa и четири стотинъ годишно* притѣсненіе ни е докарало на то-

голѣмытѣ ярости и голѣмытѣ вълнуванія на бащитѣ ни.....

Освѣнь туй, «нашата административна система не е ли хвалена и желана отъ цѣлѫ Европѫ?»

Дѣйствително, Турцытѣ, тѣзи противницы на всякѫ цивилизаціѭ, почти начнаватъ сега да го прѣписватъ....

Другъ административенъ прѣдразсѫдъкъ: *прѣдразсѫдъкъ за бюджеты.* Единъ малъкъ бюджетъ дава на народытѣ единъ окаянъ външенъ изгледъ. Трѣба щото едно правителство като едно частно лице *да прѣдетавлява нѣщо.* Да налагамы до крайность и да иждивявамы сѫщо така. Съ единѫ думѫ, нищо не ся губи. Това което ся зема отъ народа, враща ся пакъ въ народа.»

На 1848 можѣхѫ ли да ся насмѣѭтъ на шесть-тѣ стотинъ хыляды франга назначены за прѣдсѣдательтъ?

«Шесть стотинъ хыляды франга! Единъ държавенъ пѣрвенецъ!.... Една страна като Франціѭ! Всякой ся ловаше за брадѫтѫ за да ся учудва.

«Той нѣмаше съ какво да плати чайтъ на оффицеритѣ си» каза нѣкога Proudhon ироническы; и на никого не дойде на умътъ да отговори че оффицеритѣ иматъ добъръ стомахъ и нѣматъ нужда отъ чай.

Ный имамы также *прѣдразсѫдъкътъ за устрашителнѫ войскѫ* " за да докажимъ на Европѫ че не ни е студено на очитѣ.„ Ный ся гордѣймы за дѣто имамы еднѫ многобройнѫ войскѫ; и много лица дѣйствително ся наскърбяватъ ако имъ каже человѣкъ че Пруссія може да тури на кракъ толковѫ войскѫ колкото насъ, или ако имъ кажѫтъ че французската конница не струва колкото маджарскѫтѫ.

Какъ да отговаря человѣкъ на тѣзи хора? По кой начинъ да уборва человѣкъ този прѣдразсѫдъкъ? Ный казвахмы по-горѣ че доказателството не е нуждно, тукъ да ли ще подѣйствува нѣщо? Не мыслимъ.

«Si vis pacem para bellum." За този прѣдразсѫдъкъ, който ни грызи, който ни съсипва, който ни прояда, латининътъ много е направилъ. Не толкова добрѣ изразена, тази нелѣпость вѣроятно не щѣше толко добрѣ да успѣе въ свѣтътъ.

Въ думытѣ, Латининътъ прѣстѫпва разумътъ...

Ще ли говоримъ и за този дѣтинскый прѣдразсѫдъкъ за *облѣклото, за вѣнкашнѫтѫ пышность*? . . . . .

Трѣба да говоримъ. Въ Франціѭ единъ фонкціонеринъ който нѣма малко или много добрѣ златотканы дрѣхы, той не ся има за такъвъ.

Републиканскытѣ коммиссари въ 1848 бѣхѫ облѣчены като тебе и като мене.. Членоветѣ на привръменното правителство, и тѣ!... Мнозина никога не сѫ удобрили този самоходъ (laisser-aller) на младѫтѫ републикѫ....

2-о РЕЛИГІОЗНЫТѢ ПРѢДРАЗСѪДКЫ.

"Трѣба една религія за народътъ. Тя е еднѫ юздѫ и едно утѣшеніе. Юзда срещу лошитѣ страсти, утѣшеніе въ окаянность-тѫ. Следователно това е еднѫ политическѫ и общежитейскѫ нуждность.

Нѣкои си волно исповѣдватъ че сѫ невѣрницы. Всякой отмахнѫ суевѣрнытѣ вѣрванія на младость-тѫ си, и сега никой не е по-злѣ за това. Даже ласкаѭтъ ся за това. Но иматъ този прѣдразсѫдъкъ че народътъ никога не ще пріеме тѫзи истинѫ и тѫзи свѣтлинѫ. Ошибката е доволно добро нѣщо за него.

Лицемѣріе!.... чисто лицемѣріе!.... Образовайте го този народъ!.... Да ся образова!... но не! не!...

Тукъ, ный пристигвамы на

3-о ОБЩЕЖИТЕЙСКЫ ПРѢДРАЗСѪДКЫ.

"*Не е добро народътъ да бѫде образованъ.*

Защо да го образовамы? За да направимъ исключителны и лѣнивы хора... Отъ този родъ хора имамы много!..... Кой ще ни прави обущата, ако работникътъ захване да чете? Каква нужда имамъ щото поварътъ ми да бѫде ученъ?

Азъ живѣѭ съ добрѫ супѫ а не съ ствието е да крѣпи отдѣленіео и антагонизмътъ (противоборството) на классоветѣ, проистичатъ много другы, всичкытѣ такыва чудовищны, на примѣръ този:

"Че честность-та е исключителната привилегія на классоветѣ които иматъ... Която, иска щото единъ человѣкъ да бѫде толкова по-значителенъ колкото и самото му богатство е по-значително . . . Който мѣри уваженіето *съ вртище.*...„

Прѣдразсѫдъкъ толкоза сиенъ, щото е записанъ въ гражданскыйтъ законъ №. 1781, подъ този извънреденъ надписъ:

" *Господарьтъ го вѣрватъ при подтвѣрденіето му.*„

Прѣдразсѫдъкътъ за рождніе, другъ пѫть толкова живъ, е далечъ отъ да е исчезнѫлъ. Въ гражданството. — особенно провинціялното гражданство — той ся срѣща, горѣщъ като че е нощ-та отъ 4 августъ (може ли да ся нарече това нощь?) не е никакъ минала врьхъ Франціѭ.

"Кой, той! . . . . Баба му продаваше въ купъ ябълкы на пазарь-ъ!„

Въ малкытѣ ни градове, тѣзи думы ся чуватъ всякой день.

4-о ИСТОРИЧЕСКЫ ПРѢДРАЗСѪДКЫ.

Наполеонъ Великый (le grrrand Napoléon!) и толкова другы! Да вѣрвимъ скоро, защото ако поправямы всичкыте прѣтоварены величества, всичкытѣ спеелены ошибкы, размѣрытѣ на единъ простъ членъ не ще стигнѫтъ.

Въобще, общійтъ прѣдразсѫдъкъ е благопріятенъ на тѣзи които не сѫ ималы *скрупулы* (съвѣстно смущеніе. Всичкытѣ чуденія, всичкытѣ *акламаци* (радостны выкове) сѫ за тѣхъ. Ѣчитаніето на законность-тѫ!.... добр изиграніе!..... Само безумнытѣ ся двоеумятъ предъ единъ Rubicon!

Има единъ другъ прѣдразсѫдъкъ който ся породи отъ народното пустославіе, и този прѣдразсѫдъкъ е: «Франція е непобѣдима врьхъ бойнытѣ полет.„

Срѣщу този прѣдразсѫдъкъ ѣлата сѫ безсилны. Леипцигъ и Ватерлу и тѣ не показватъ нищо — напротивъ!

Достигнѫхъ до политическыѣ прѣдразсѫдкы.

5-о ПОЛИТИЧЕСКЫ ПРѢДРАЗСѪДКЫ.

"Франція е сѫществено монархическа. Тукъ Републиката е положително невъзможна. Тя никога не ще може да ся вклимати тамъ.„

Искатъ да припознаѭтъ че въ това ся състои *идеалътъ на правитѣствата.*

«Но какво! Франція е твърѣ голѣма! За малкытѣ държавы, за Швецарія, за Валъ д' Андорръ, за Сенъ-Маенъ, добрѣ, твърдѣ добрѣ!

Освѣнъ това Французинътъ нка да бѫдешь надъ него съ сопѫтѫ!.. Той има нуждѫ отъ единъ господарь. Грѣба да почувствува остенътъ.»

«Републиката! Иска имъ с да вѣрватъ че това не е вече la gillotine (1) (огроменъ успѣхъ), но постонствуватъ да мыслятъ че това е плѣненісо....»

«Всичкы дѣлителны!....»

Прѣдразсѫдъкътъ на червенитъ призракъ е всякога тамъ!

«Въ тѫзи странѫ, най-почтината на свѣтътъ, казва Marc Dufraisse въ своето красно съчиненіе ,'Droit de Guerret de Paix" свободата захваща като едно ѳилирисваніе, чрѣзъ прѣставаніето на лѣщаніята и чрѣзъ пріятелскытѣ съгласувнія....»

Защо благоденствието и свободата сѫ ся всякога показвали несъвмѣсны? Защо всякый пѫть когато публичныйѣ животъ ся появява, икономическыйтъ животъ исчезва?

Погрѣшката е на този безуенъ и ужасенъ прѣразсѫдъкъ който туакси породява страхътъ.

"*Ный не смы още узрѣли а свободѫтѫ!*„ —Кой ти каза това, езумнико!

«*Свободата е смутъ въ рботытѣ.. магазіитѣ които ся затварятъ.*„

— Защо гы затварятъ, бувала?

Гдѣ си видѣлъ че побѣдиель-тъ народъ е нѣкога плѣнилъ? « *Увѣженіе къмъ имотопритежаніята! Смьрть на крадцытѣ!* Его дневнѫтѫ думѫ ато всякога ся уважава!....1837 1848 под

И не само: Уваженіе къмъ имотопритежанія та! „— "Уваженіе къмъ лицата!„

Срещу прѣдразсѫдкытѣ има само едно оружіе: образованіето, ученіето, заниманіето на умътъ, развитіето на интелигенціитѣ, распространеніето на здравомыслието.

Като гы изброихъ тукъ, азъ не претендирувамъ да привлекѫ нѣкого....

Твърдѣ благополученъ ще ся считамъ ако засрамя нѣкого!

[Gabriel Guillemot, отъ " Commercio Orientale"].

Дупница 24-й Юній 1868.

Грьцкыйтъ елементъ около Солунъ и Сѣръ.

Има-ли грьци въ околноститы на Солунъ и Сѣръ? — Съ другы думы: Има-ли Грьци въ Македоніѭ? — Това е въпросъ что трѣба да ся разрѣши; нъ това е прѣдмѣтъ на когото до сега не е обръщано никакъвъ серіозенъ поглѣдъ, и отъ тукъ е слѣдувалъ дѣто грьцити сѫ смѣло крѣкали като кокошкы надъ пачіе яйце, само дано бы могли да убѣдятъ свѣтътъ че Македонія е грьцка земя.

Слаба е ржката ни дѣто да може убѣдително и темельно да разложи сичкыты фактове, что служѭтъ за развръзваніето на този въпрос, и азъ незимамъ на себѣ чтото да го развръжѭ вълно, нъ само ся усмѣлихъ да споменѫ нѣколко думы, и съ туй да подканѭ нѣкой достоенъ мѫжъ, който дѣйствително да ся заловы за развръзваніето му.

Нъ като вече положихъ на челото на членътъ си важныятъ този въпрос, който навѣрно ще бодне по срьце мнозина грьци словолюбивы притѣзатели които искатъ да присвоѭтъ сичко, и що е тѣхно и що не е — то трѣба съотвѣтственно и да отговорѭ.

И така: Азъ нѣма тукъ да ровѭ страницыты на Исторіѭтѫ и да измѫтювамъ фактове изъ люспыты на Исторіѭтѫ и Логикѫтѫ — фактове таквись, каквыто гы исцилювать почтенныты грьцкы списатели, на които *мерамѫтъ* не е друго, освѣнь да грьчѭтъ сичко. Не; това е тѣмъ природно; а колкото за менѣ си, то ще исповѣдамъ съ чистѫ съвѣсть че, и грѣшно и срамно е да ся послужѭ съ духа на пристрастието и лъжѭтѫ, додѣто имамы хубавѫтѫ свѣтлѫ истинѫ, что свѣти като слънце во срѣдъ пладнѭ.

И така: има-ли грьци около Солунъ и Сѣръ? Има-ли грьци въ Македоніѭ?

Ако ся зададеше този въпрос на грьцитѣ отъ Елладѫ, на грьцитѣ отъ Пелопонесъ, съ еднѫ думѫ, на грьцитѣ что обычѭтъ да си присвоявѫтъ сичко, тѣ нещяхѫ закъснѣ да ни отговорѭтъ:

Нѣма Бѣлгари около Солунъ и Сѣръ; нѣма Бѣлгари въ Македоніѭ; исключително сичкы ся грьци.

Ами ный какъ трѣба да отговоримъ?

Лѣсно е нѣкой да каже, нъ трѣба и да докаже. *Косова иракъ-исе сенъ бурда сѫнъ*, казва тур. пословица.

Нъ нѣка видимъ съ какво искѫтъ да докажѭтѣ грьцити че Македонія была отъ край още исключително грьцка земя.

Ето нѣколко отъ тѣхныты доказателства — бари тѣзи что съмъ слушялъ отъ устата имъ:

1. Македонія было грьцко имя.

2. Старити Македонскы жителіе были грьци; А то найпаче ся заключявало отъ това, че Филиппъ и Александьръ четяли и пишяли грьцкы и учительтъ Александровъ былъ грькъ.

3. Въ по-голѣмыти градища на Македоніѭ, като въ Солунъ, Сѣръ и др. языкътъ былъ чисто грьцкы.

4. Стари надписи, памятници и пр. были написаны на грьцкы и Латинскы.

5. Стары пары—Антикы—чтото ся нахождали по Мак. почти сичкы были грьцкы и Латинскы и пр.

Тѣзи сѫ слѣдователно доказателствата, что навождать грьцити, и съ които ся силѭтъ да докажѭтъ и да увѣрѭтъ свѣтътъ че Македонія была грьцка земя; Нъ може-ли отъ тукъ да ся заключи че истинна сѫ доказателствата имъ и имѫтъ тѫзи силѫ - тѫзи здравость, что да докажѭтъ че Македонія е была отъ край грьцка, па остае всегда за таквись?

Съ едни гозы фактове, фактове безъ основѫ за които немогѫтъ да кажѭтъ нищо легитимно — нищо разложито — да ся служѭтъ, то сѣкы ще потвръди че това е глупость.

Нъ нека е така. Азъ вече казахъ че нема да безпокоѭ Исторіѭтѫ; нито ще й тріѭ тьмныты ръждавы страницы, что сѫ покрыты почти изцѣло съ чедото на распалѣнѫтѫ фантазіѭ — мытологыѭтѫ — това *копеле* на Еллинскыты мозъци; тя настранѫ; тя (Исторіята), каза ся вече, чека своето коренно поправяніе. Тя не е достатъчна да рѣши сѫдбѫтѫ на толкось противоборствуѭщи елементи.

Да пристѫпимъ по близу. Мытологыята не е Исторія. Исторіята е книга на случкыты, Родословіе на людствого, *Огльдало каминѫлото* — Огледало въ което ся огледвать народыты. Нъ защо тая мрачна мъгла, зачто това перде съшито — скрьпено — отъ басни и наложено врьзъ кристалното туй огледало, врьзъ Исторіѭтѫ на народиты особенно за нашиты страни, за Македоніѭ, Тесаліѭ, Албаніѭ и за туй вретище и да открые свѣтлото огледало на минѫлото. Колко народы, различны по происхожданіе и языкъ, по нрави и обычяи, стоѭтъ по тѣз' страны, лишены отъ Исторіѭ, безъ да знаѭтъ ни происхождението на славныты дѣла или нещастныты послѣдствія на своиты прѣдци; нъ на които съ възражданието имъ въ историческый животъ дѣжи освѣтлѣнието на свѣтскѫтѫ Исторіѭ!

— Българити, Срьбити, Бошняцити, Арнаутити, Тоскыти, Власити (Цинцарити) и пр. ето народы, на които за открыванието Исторіѭтѫ трѣба да си посвяти дълъкъ рядъ годины, нѣща ржка и геніаленъ умъ; и тыя три неизбѣжны нѣща ся что ще освѣтлѭтъ затъкнѫтѫ тъзи; подъ дыма на Олимпіаскыты жрьтвеняници, земѭ! — —

Нека Грьцити краскѫтъ колкото щѫтъ; нека проповѣдвѫтъ грьмогласно прѣдъ свѣтътъ че Македонія е грьцка земя; Нъ истината си е истинна па таквазь остае и докрай, а лъжеца ся черви прѣдъ свѣта. Лъжята и нощничего (Вампирко) (цвѣте що цьвти нощя) вирѣѭтъ додѣто трае мракътъ; а щомъ льсне прьвата слънчюва заря, тѣ сѫ вѣче прѣцьвнѫли.

Нъ да попытамы почтенныты грьцы: дѣ ся дѣнѫхѫ староживущити тукъ народы, на които едва въ Исторіѭтѫ ся споменѫтъ имената, като: Етрускы, Пѣяне, Бистряне, Лигуряне, Боине, Свеве и пр. и пр? Знайно е че ни като Илія врькнѫхѫ на възнебе, ни пакъ като Ноя си сковахѫ корабъ; па ако знаѭтъ нѣщо поч. грьци за прѣселението или истрѣбението тѣхно, то нѣка благоволѭтъ да ни кажѭщгъ дѣ и какъ е станѫло туй. Не; ный знаемъ че тѣ, освѣнь че не сѫ ся истрѣбили отъ лицето на земѭтѫ, нъ още и до сега си живѣѭтъ тамъ, дѣто сѫ быле и прѣдъ хыляда, двѣ хыляды, да нерекѫ и повѣчь годыны; нъ само подъ испърчены имена.*)

Да дойдемъ сега на самѫтѫ Македоніѭ; да ся врьнемъ въ околноститы на Солунъ и Сѣръ.

(Слѣди)

Българскытѣ колоніи въ Ромѫнскѫ Бессарабіѭ (Богданско)

(Продълженіе отъ брой 35-ый)

До сега злѣ добрѣ, спорѣдъ централ. Болградско училище, и другытѣ колониски училища по селата, въртѣхѫ ся по край него като роякъ около своѭтѫ матка; нъ отъ нѣкое си врѣме насамъ съгледва сѫ друго іедно тѣченіе на работытѣ, щото никакъ не може да ся разбере отъ дѣ му е изворътъ. Тъй напримѣръ, гледаме, че по селата ходятъ ревизори, които не щѫтъ и да знаѭтъ, че тукъ има *попечителный комитетъ*, отдѣто ся назначаватъ учители за селата, и членоветѣ на тоя комитетъ имѫтъ пълно право да ся располагатъ и да нарѣждатъ колонискытѣ училища, както разсѫдятъ за по добрѣ. Отъ другѫ странѫ селскытѣ писари като че сѫ тайны агенты на нѣкакваѫ си пропагандѫ, която гы подскоросва да сѣѭтъ омразѫ между колониститѣ и да гонятъ учители.— Тукъ селскытѣ Выборный и писарятъ нелѣй различава отъ старытѣ сничерскы чорбаджіи и доскорошнытѣ субаши въ Турско.

По едно врѣме ся мълвяше, че румунското правителство мѣркало да ся утворятъ на нѣколко села по една *школа де моделъ.*— Туй ся сбѫдна; и такыва учителіе ся проводихѫ отъ министерството, да имъ направятъ особны стаи дѣто ще учатъ колкото ученици дойдѫтъ отъ тыя села доброволно. То не е за злѣ, и разумното министерство испълнява къмъ народа еднѫ отъ най-священнытѣ си дѫлжности; нъ когато тоя народъ е простъ и несвѣстенъ, що да му стори министерство и правителство? Вмѣсто да имъ насочятъ по іеднѫ особнѫ стаѭ за училище, неразбранитѣ селеніе като не обърнѫхѫ никакво вниманіе на това, тія учители ся пѫхнахѫ въ общытѣ училища да учатъ на едно съ селскытѣ учители, които никакъ немогѫтъ да ся споглѣдватъ съ онези; А оттова послѣдватъ всѣкаквы раздоры и бъркотіи въ изучяніето на невинныте дѣчица! Нъ примѣрътъ трѣбваше да ся покаже първо отъ Болградъ, та тогава да го послѣдватъ и селенытѣ. Защото най-напрѣдъ тука ся испрати такъвъ іединъ учитель, когото гражданитѣ намѣстихѫ въ іедното ланкастерско училище, послѣ сѫ испрати отъ министерството и учителка за дѣвическото училище, и тъй си остана. — Слѣдомъ ето какво произлѣзе отъ това: малкытѣ момченца отъ ланкастерското (взаимно) училище, като ся подплашѫтъ отъ другыя учитель, бѣгатъ при даскаа Станча, или съвсѣмъ напускатъ ученіето; А дѣвойченцата, натоварени да учатъ повечето уроци на непонятенъ за тѣхъ языкъ, побъркватъ ся и въ матерныя си, за което приминалѫтѫ зимѫ бащитѣ имъ ходяхѫ да сѫ удумватъ, подавахѫ прошеніе въ комитета на Цент. Училище и не знаѭ свьршихѫ ли нѣщо, или тъй си го и кучка отнесе. Слушямъ, че за напрѣдъ и наукытѣ въ Цент. Училище щяли да сѫ прѣ-

---

[*] Ето нѣколко таквызь испърчены народны имена само за примѣръ:

Бѣсее Бѣсвяцы - Босняци—Бошняци.

Лигуряне—Лингуряне—Лингури.

(Съ това имя ся називать сега по нашитѣ страни влашкыты цигани [рѣтенарити].

Етрускы— Трускы—Тускы—Тоскы.

Арнаути—Арвянити—Ѭрвати.

Моряци—Морваци—Мрьваци и пр.

Пѣйне—пѣяне—пѣянчяне—піянчяне. [Пѣянецъ или піянецъ е окражіе състоящe ся отъ 20-30 села; то стои измѣжду Кюстендилъ, Дупница, Малешево и Кочяны. Главното изпомѣжду селата е Церево-сѣло, дѣто ся бе-

даватъ на Ромѫнскый языкъ. Казуватъ іеще, че тѫзи годинѫ, на Петровденъ, при раздаваніето наградытѣ, Директоратъ Г-нъ Т. Икономовъ въ словото си споменалъ такози нѣщо, както и за друго относително до училищнытѣ нарѣдбы. Всичко що ся приказва по вѣнъ ако излѣзе истиннѫ, Болградского Цент. Училищѣ нѧма да бѫде вече Българско! Дано нашитѣ іединородци въ Болградъ не стигнѫтъ до такова заблужденіе, щото да прѣдпочетѫтъ чюждый языкъ отъ бащиный си, когото тіи до нынѣ ся упазили непокѫтнатъ.

Излишно ще бѫде мыслѭ, да приказуваме колко е усилно, и най-пагубно, за тыя дѣчица, които отъ малкы ся побъркватъ въ чюжды языци, прѣлъ да изучятъ майчиный си. Какво остава на дѣцата, когато гледами възрастны и дърты хора, които си изгубили языка и привикнѫли въ чюжды? Очевидно е, че дѣто ся испадѫли нѣкой отъ нашитѣ прости да живѣѭтъ само нѣколко годины помѣжду другы, усвойли имъ языка тъй, щото отсѣтнѣ іедвамъ могѫтъ да ся распознаѭтъ, че сѫ были Българе, а камо ли пѫкъ и тѣхнытѣ дѣца! Нека ни послужи тукъ за доказателство слѣдній примѣръ:

Дѣдо Хаджи Нѣде у Вълканецъ.

Това село състои повече отъ 300 кѫщи жители, които ся назоваватъ днесь всичкытѣ Гагаузи. Нъ тукъ, какъто приказватъ старцитѣ, когато ся прѣселявали отсамъ Дунава, имало е и, токо речи, по многото сѫ были Българе, а сѣга нарѣдко ще намѣришь нѣкого въ туй село да продума българскы — Гагаузитѣ гы погѫлнали до іединъ. Сѫщото ся е случило и въ Чешме-кюй- както и другадѣ.

Веднъжь ми ся падна пѫтъ да отидѫ у Вълканецъ, дѣто останахъ да прѣнощувамъ. Въ тоя денъ, що бѣхъ на гостіе, съглѣдахъ да ся лута по двора іединъ прѣстарѣлъ человѣкъ, който подпрямъ на тоешкѫтѫ си и прѣгърбавенъ, ходеше, да прѣбира телцитѣ и да хука на кучетата. — Всичкы, големо мало, въ кѫще хуртувахѫ си по турскій языкъ, прѣсѣкванъ намѣсти съ молдованскый. По іедно врѣмя като ся прѣслушахъ, чювамъ, че старецътъ ся удумваше нѣщо съ добитъцитѣ по Българскы; нъ азъ ся необадихъ да му кажѭ нищичко. Вечерь-тѫ, когато сѫ прибрихѫ всичкытѣ и сѣднахме, азъ запытахъ домакына, дѣ остана дѣдо — "О гитти ятмаи отговори той. Азъ го помолихъ, слѣдъ нѣколко минуты, старецътъ ся подаде на вратѫтѫ, поддържанъ отъ іедно момиче, негова внука. Полегичка той приближи прѣкрьсти ся и сѣднѫ до трепезѫтѫ; Това бѣше дѣдо Хаджи Нѣде.

Послѣ азъ го запытахъ нѣщо и тогава захвана да ми приказва по Българскы отдѣ и що е былъ, кога сѫ е прѣселилъ тадѣзи, какво е испроводилъ въ размирнытѣ годины и другы такыва изрѣди да приказва по старческо.

Дѣло Х. Нѣде е роденъ въ селото Косовче, Ени-пазарско, Шюменско окрѫжіе, а прѣселилъ ся на 1812 г. дошьлъ оттамъ уженевъ и довелъ дѣца, отъ които голѣмый му сынъ, дѣдо Велчо, 64 годишенъ старецъ, живѣй до днесь и само той знае да сѫ разговаря на чисто Българскый языкъ; ималъ е и дьщори, отъ които нѣкои измрѣли, а нѣкои живѣѭтъ. Дѣдо Хаджи е повторилъ и природили му сѫ другы дѣца; Отъ тѣхъ има сынъ на 55 год. нъ той не е никакъвъ; непостигнало му Гагаушкото, нъ іеще ся грьчилей! — Слушяхъ го да брьщелеви на момчето си; шиши миши по Грьцкы. Пълна кѫща хора, токо старецътъ си знаеше Българското, а другытѣ изгубени. Както ми расказахѫ, дѣдо Хаджи Нѣде ималъ отъ унукы, унукы щото всичкытѣ живи броили ся до 50 душь, освѣнъ измрѣлытѣ, нъ до іедно погагаузени. Ето какъ сѫ изгубва іедно цѣло доморoдство отъ 50 и повѣче Българска челядь! Тука какъто и въ Чешме-кюй, има по нѣколко кѫщи прѣселенци отъ Равнѫ (Правадійско) сѫще погагаузени, а отъ Крывненци (пакъ Правадійско) има іедна махла въ Анадолкѫ, дѣто останали мѣжду молдованитѣ и ся помолдованили.

Свидно е, и много ми дожелѣ че като отидохъ вторый пѫть у Вълканецъ, не сварихъ дѣда Х. Нѣдя живъ за да го испытамъ и за друго. Тѫзь годинѫ, на самія день Великдень, дѣдо Хаджй сѫ разболѣлъ и, слѣдъ еднѫ Недѣлѭ болѣдуваніе, умира прѣстарѣлъ както приказватъ сыноветѣ му на 105 год. Какъ ми сладко приказа и драго ми бѣше да го слушамъ, като си изричяше думытѣ чисто Българскы. При първото ми отиваніе, покойный бѣше ми заприказалъ щото былъ запомнилъ отъ деребейско врѣме: Какъвъ е былъ Илжкоолу у Новый Пазаръ, (тъй си го казваше, а не Ениназаръ), казва ми за Кьоръ Имамаа, който былъ направилъ конаци въ Ескиѣ *Елеме байрѫ*, срѣщу Новый Пазаръ, какъ е прибиралъ околнытѣ села на сборъ да слѣдва момы и млады булкы; Нъ, тогава нѣмаше рѣдъ да си изприкаже на дълго за всѣ що е видялъ и запомнилъ. Богъ да го прости!!

На второто ми отиваніе у Вълканецъ, той день като имаше праздникъ ся накарахъ да отидѫ въ черквѫ и отидохъ; Нъ що да чюѭ? Всичко ся четеше по молдованскы! Да мя прости Господь, рекохъ си на ума, дѣто щѫ мыслѭ тука и да ся ядосвамъ, я да си изляза полегичка. И тъй недочякахъ отпустъ. Послѣ питахъ іедного нѣмать ли въ черквѫтѫ другы книгы, а той ми каза, че имало рускы (черковно-Славянскытѣ книгы тій разбирать за Русскы), нъ нѣмало кой да гы чете. Тука ся научихъ, че отнапрѣжь учитель-тъ имъ былъ іедно Българче, нъ откакъто дошелъ и другый учитель като неможяли да ся погодятъ двамата, първый напустилъ и остава да учятъ дѣцата само на румунскый

обращатъ въ другѫ каква да е пасминѫ, а не да ся побългаряватъ. Другадѣ, какъто е знайно, тѣ бываватъ още противницы и гонители на Българщинѫтѫ нъ тука нѣма що да сторятъ; Само туй е; Че дѣто Българетѣ ся случѫтъ малцина, Гагаущината гы погѫлща, а то е обидно за насъ, и много пагубно.

Дописката ми доволно ся продължи, но другояче неможяше и да бѫде. Затова, Г. Редакторе, ще мя извините и, ако е възможно, нека тя сѫ помѣсти у Вѣстника ви на цѣло.

Варна 28-й Юлія 1868.

Днесъ слѣдъ черковный отпусъ станахи Годишнитѣ испитанія на градското ни дѣвическо училище, като присѫствуваше множество народъ бащи и майки, намерихъ ся и азъ тъзи день, тамо. Предъ да начне испитътъ, едно отъ младытѣ и невозрастны Дѣвойкы сказа изъ усть едно словце въ което прославяше нынѣшнѫтѫ епохѫ и проклеваше тьмнотата, като іѫ изгонваше съ тыя думы "иди! иди! темнота, въ бездная стига да владѣшъ надъ нашій народъ: „ Тукъ сичкы майки сожелени и умыслени останахи; слѣдъ това, начна испытътъ и сѣки като слушаше отговоритѣ на дѣвойкытѣ благодарешеся и радвашеся, и восхваляваше. Подиръ свршването на испитътъ, Н. П. Архи. Панаретъ Хилинд. похвали на младытѣ дѣвойкы прилѣжаніето, и трудътъ на учителкѫтѫ илъ, облаженствува и животътъ на младытѣ че ще бѫди по-добъръ отъ колкото е днесъ на тѣхнытѣ майкы; насѫрчи притомъ дѣвойкытѣ, че, заньпредъ вситѣ священницы въ Епархіялното Варн. Окружіе пріемватъ грыжѭтѫ да поддържѭтъ съ волнѫтѫ си помощь тѣхното учебно заведеніе, тукъ дѣвойкытѣ исплескаха съ радость рѫцы три пѫти, восхваляха доброжелателното за тѣхъ духовенство, подиръ, испѣхѫ царскѫтѫ пѣснь, и сичко ся приключи съ молебствіе за царя.

Приключаватъ ни и Актътъ направенъ отъ Епархіялното духовенство за поддържаніе на дѣвическото училище въ Варнѫ.

Днесъ въ 11-й Маія 1868 всичкы свѣщенницы, що служимъ въ окружіята, Варненско, Пазарджиско, Бѣлчишко и Провадійско, отъ които ся съставлява главното Варн. българско общество, собрани на първото годишно духовно собраніе, слѣдъ разгледването и нареждането на некои черковны дѣла, относящися до свѣщенството ни; Съгласно и еднодушно рѣшихмы волно, щото за въ бѫдѫще Варн: българ; Дѣвическо училище да сѫ подьдържя отъ волнѫтѫ ни помощь; която нѣма да бѫди по доло отъ еднѫ Т. лирѫ, а нагорѣ ще възхожда непредѣлно по произволеніето на подарителя.

Ето и имената на подписаннытѣ и подарившитѣ свѧшенницы

Архимандритъ Панаретъ Настоятелъ въ Варнѫ. — — — —	5	Лиры.
П. Конст. А. Д. Икономовъ Хаджржя	2	„
„ Иванъ Руссевъ служитель на цер.	2	„
„ Иванъ П. Дим. въ Тестеджій	2	„
„ Ганчо К: въ Капаклій	1	„
„ Яни Кир. въ Черковна	1 1/2	„
„ Катилій Ст. въ Кюпеклій	1	„
„ Мирчо В. въ Аврен	1	„
„ Павли Д. въ Хасѫмбегли	1	„
„ Рафаилъ В. въ Ясѫ тепе	1	„
„ Димитръ въ Кривня	1	„
„ Атанасъ Х. въ Козлоджа	1	„
„ Никола Ди. въ Султанлари	1	„
„ Дух. Пратеній Хилиндар.	1	„
„ Захарій Хр. въ Гебеджо	1	„
„ Лазаръ въ Енікюю — —	1	„
„ Петаръ въ Балчикъ — —	1	„
„ Стефанъ Пе. въ Гаргалжкъ —	1	„
Первопопъ Ѳеодосій въ Шабла —	1	„
П. Радушъ К. въ Караманлій —	2	„
„ Рафаилъ Икон. въ Сатъмжшъ	2	„
О. Іосифъ въ Геленджикъ —	1	„
П. Никола въ Юшенлій — —	1	„
„ Иванъ Р. въ Казалджилари —	1	„
„ Димо Н. въ Караачъ — —	1	„
Х П Никифоръ въ Пазарджикъ —	2	„
П. Стефанъ въ Пазаржикъ —	2	„
„ Иванъ въ Пазарджикъ —	1 1/2	„
„ Стефанъ Г. въ Асарджикъ —	1	„
„ Кост. Куманскый въ Девне	1	„
„ Димо Д въ Кривнѫ —	1	„
„ Атанасъ въ Равна =	1	„
„ Захарій въ Дерекюю — —	1	„
„ Иванъ Д. въ Хаджржя —	1	„
„ Стефанъ въ Суджѣскюю —	1	„
„ Христо Т. въ Провадіѭ —	1	„

Нѣколко млады ученицы отъ новоотворенното въ Айтосъ Българско училище ни отправятъ слѣдующето писмо:

Айтосъ, 25 юлій 1868.

Г-не Редакторе на В. " Македоніѭ „!

Ако и да не смы още недосвършены въ правописанието, но като смы много радостны, не можимъ да скрыемъ радость-тѫ що имамы на сърдцето си отъ два мѣсеца на самъ. Ный, за съжаленіе Айтоскытѣ младежи, като не бѣхмы виждали и учили нашійтъ матеренъ Българскый языкъ, днесь е чудно на насъ нашето на честь-тѫ да ся похвалимъ публично и да благодаримъ сърдечно нашитѣ родители и граждани за дѣто ся постаряли да доведѫтъ единъ българскый учитель отъ село Мѣдвенъ (Сливненско окрѫжіе), мѫжъ доброжелателенъ, трудолюбивъ за отеческото ни просвѣщеніе. Благодареніе на трудоветѣ му, ный можихмы, въ продълженіе на два мѣсеца, да ся научимъ да говоримъ, да четемъ и да пишемъ по матерныйтъ си Българскый языкъ....

Нека сега и другы градове и села зематъ примѣръ отъ насъ и да ся събудятъ отъ дълбокыйтъ сънь въ който гнилійтъ еллинизмъ гы е приспалъ, и нека сега видятъ колко българското отеческо ученіе води къмъ просвѣщеніето, напрѣдъкътъ и спасеніето.

Пишѫтъ ны отъ Прилѣпъ, 1868 20-й юлія.

Отъ Крушево отъ деновнѣсечіе 14 юній, ны бѣлѣжехѫ слѣдующето: "... Научи се оти вчера равното му излегоа на Дима Мазгали, отъ Костници (на Прилѣпско 4 часа къмъ западъ), идейкюмъ си на назаръ зе въ Крушево, двайца убійцы, испразніа на него пушкытѣ и той лѣтна да бѣгатъ, и тогвй три кобура му удріа пакъ нападна, и послѣ му се спущіа и со ятаганнытѣ и го секоа. На часотъ не умрѣ, живуа два три сахата. Богъ да го проститъ! Се отепа въ синоротъ Нороскы на мѣстото Айровнии.„

Въ истыйтъ день, когато пріахмы това писмо, дойдохѫ нѣкой отъ съселѣнытѣ му, и казахѫ сѫщото.,

Кажувѭтъ защо ся повикахѫ отъ мѣстнытѣ власти Норовскытѣ селени, за да кажѭтъ убійцытѣ, сѫщо и селѣнытѣ ото Костенци, за да обявѭтъ кои му бые *acin*.

Колкото за Норовчанытѣ казвайме какъ казале, но разбрахме защо нищо ся не подействова и така сѣ уталожи работата; а Костанчаны казале отправо че не знаѭтъ, макаръ и малкытѣ дѣца да гы знаѭтъ, и да исповѣдуваѭтъ надворъ по свѣтътъ; по имать ли нѣкой отъ читателитѣ вы що да нѣ знаѭтъ причинѫтѫ що недьрзнуваѭтъ селенытѣ да обявѫтъ явнытѣ злодейци?

— Кическото отепале единъ човѣкъ който идель, спорѣдъ какъ кажуватъ, отъ Влашко съ 30.000 гр. които ги носяше какъ нарочно бърз ходець на 10 ов. и. го убихѫ както Влахътъ близо до Л квани село 5 часа скрая на западъ отъ Прилѣпъ. Казуватъ той ся сторилъ жертва за 20 ока мастъ [овча] що не имъ далъ на едни аги.

Утрѣ ся освѣщаватъ Българската церква въ Крушево; утрѣ за прьвъ пѫть ще ся извьршитъ по Българскы служба въ тол отъ 15,000 кукы село. Много мина отъ нашитѣ сѣтатковници отидохѫ съ голѣмѫ радость да присѫтствуваѭтъ на тържеството.

Ако не ся случяше да ся извьршиваѭтъ утрѣ годишнытѣ испытанія на главното ны училището, то позовината отъ градътъ бы отишолъ.

— Въ вчерашный брой. "Courrier d' Orient„ прѣвожда нѣкаквы размышленія на Парижкый " Presse „ врьхъ нѣколко сраженія на българскытѣ бунтовницы съ императорскытѣ войскы, и врьхъ съвършенното почти разореніе на първытѣ. Тѣзи размышленія гы прави " Presse „ по поводъ на познатытѣ вече парижкы депеши, за които не е нуждно да ся говори.

При разнытѣ си тълкованія за българското въстаніе, Presse уцѣнява както слѣдва поведеніето на румунското правителство:

" Това което е истина е, че подобны дѣла не е възможно да станѫтъ безъ знаніето на румунското правителство, на което отговорность-тѫ е тежко обвьрзана. За това не трѣба да ся чудимъ за дѣто Портѫтѫ е отправила еднѫ строгѫ нотѫ на министрытѣ на князь Карла.

" Казватъ че Г. Братіано, като постоянствува въ тѫзи двоеличнѫ политикѫ които види ся да е израженіето на системѫтѫ му и на всичкѫтѫ тайнѫ на искуство то му, отиди самъ въ Гюргево да въспрѣ бунтовническытѣ ковове. За да ся уцѣни тъзи рѣвность трѣба да ѝ ся чакатъ дѣйствіята. Но първыйтъ министръ на князь Карла можаше, безъ да ся смущава, да спрѣ тѣзи интрижкы по'-лесно, понеже е въ самыйтъ Букуревъ, и прѣдъ очитѣ му, дѣто панславитскыйтъ комитетъ на който членоветѣ и богатството сѫ добрѣ извѣстены, организува, въоржѫва и поддържа четытѣ съ които той ся опытва да подбуди едно въстаніе въ Българіѭ.

Оттоманскытѣ и Сърбскытѣ власты бѣхѫ извѣстены. Само румунскытѣ власты на знаѭхѫ какво става въ тѣхното собственно отечество!...„

Подиръ тѣзи и другы оцѣненія и размышленія Courrier d' Orient прибавя:

"Размышленіята на горнійтъ членъ сѫ повечето праведны. Ный нѣма да кажемъ толкова за размышленіята които ся касаятъ до Румуніѭ. Срещу обвиненіята отправены отъ Presse къмъ румунското правителство, ный нема да противоставимъ енергическытѣ и често повтореннытѣ отричанія на това правителство; и това за двѣ причины: първата е защото ный нѣмамы качеството да защищавамы; втората е защото ный обыкновенно имамы твьрдѣ малко уваженіе на оффиціялнытѣ обявленія, защото опытътъ ни е доказалъ че тѣ не сѫ всякога твьрдѣ искренны.

Но, въ името на здравомыслието, ный искамы да заядадемъ единъ простъ въпросъ, който е слѣдующійтъ:

Въ какъвъ интересъ, съ каквѫ цѣль, отъ надыхваніето на каквѫ политикѫ, букурещскыйтъ кабинетъ бы можелъ да мысли да благопріятствова прѣдпріятіята на Руссіѭ въ Истокъ?

Румунія не ся ли намира вече врьхъ петербургскыйтъ пѫть който води въ Цариградъ? Паденіето на Оттоманскѫтѫ имперіѭ отъ ударътъ на русскѫтѫ политикѫ или на русскытѣ войскы не ще ли бѫде смьрть-тѫ на Румуніѭ?

Исповѣдваимы явно че не можемъ налучи какъвъ свѣсенъ отговоръ може ся да на този въпросъ.

Дунавътъ съ надѣждѫ да възбуди едно бунтовническо движеніе и, въ сѫщото врѣме, за да направятъ подвигы отъ другый родъ, тѣзи остатки не сѫществуватъ вече. Съ исключеніе на четырма или петима отъ тѣзи злочесты хора, всичкытѣ другы ся уловихѫ или убѣгхѫ.

Всякой помни още че първыйтъ главатарь на тѣзи четы, Хаджи Димитръ, който избѣгнѫ по чудо съ 40 души отъ своитѣ отъ огнытъ на турскытѣ войскы и отъ яростъ-тѫ на българскытѣ селены които отидохѫ да гы гонятъ, успѣ да прѣмине Балканътъ и бѣше ся упѫтилъ къмъ Пловдивъ, послѣ къмъ Казанлѫкъ. Хаджи Димитръ ся довьрши днитѣ около този послѣднійтъ градъ. Извѣстени на врѣме, мѣстнытѣ власти добрѣ ся приготвихѫ. За това и щомъ ся появи четѫтѫ която е подъ заповѣдитѣ на Хаджи Димитра, и отъ всякѫ страна всичкытѣ жители на странѫтѫ, съединены съ полиціѭтѫ, трьтихѫ въ диритѣ имъ.

Срѣщаніето стана на 30 Юлій (н). И отъ двѣтѣ страны бойтъ стана съ жестоко упорство; борбата трая не по-малко отъ петь часа. Подиръ това врѣме, отъ Хаджи Димитровытѣ другари останѫхѫ само шесть души на кракъ. Двама ся прѣдадохѫ, а четырма побѣгнахѫ. Сѫщійтъ Хаджи Димитръ, тежко раненъ, малко останѫ да падне въ рѫцѣтѣ на турскытѣ сълдаты; но въоржженъ съ револверътъ си, той ся брачи до послѣдніѭтѫ минутѫ съ еднѫ енергіѭ достойнѫ за друго едно по-добро право и ный-насѣтнѣ падна. Револверътъ му, сяблята му, единъ далекоглѣдъ (малъкъ телескопъ), и компромитателны документы които ся намѣрихѫ въ него, ся проводихѫ на Митхадъ паша въ Руссе.

Хаджи Димитръ е роденъ въ Сливенъ и познатъ въ този градъ и въ околноститѣ му за разбойникъ по голѣмытѣ пѫтища.

Сбиваніето което нанесе послѣднійтъ ударъ на бунтовническѫтѫ четѫ която приминѫ въ Дунавскѫтѫ область, въ зачалото на минѫлыйтъ мѣсецъ, не стори никакѫ загубѫ на бранителитѣ на общійтъ редъ; но шесть души ся нараниха.

Населеніето, прибавя корреспондентинътъ които ни съобщава тѣзи новины, е съвършенно мирно. То ся чуди само за запичатаніето на нѣкоіѫ си странѫ силѫ да го прѣдставя като злонамѣренно къмъ Турціѭ; то ся пыта какъ могѫтъ серіозно да ся сумнѧтъ за вѣрность-тѫ му къмъ императорското правителство при толкова безбройны доказателства които го дава всякой день.

Ако дѣйствително не бѣхѫ такывъ расположеніята на българскыйтъ народъ, послѣдното опытваніе на бунтовническыйтъ комитетъ щѣше да причини на Портѫтѫ серіозны затрудненія. Ако четата на Хаджи Димитра ся бѣше пріела благосклонно отъ селенитѣ, тя щѣше да ся вмѣкне въ горытѣ, щѣше да пріеме подкрѣпленіе, щѣше да избѣгне отъ прѣслѣдването на турскытѣ войскы, щѣше да състави едно бунтовническо срѣдоточіе, и щѣше да ся поддържа доста дълго врѣме за да позволи на нейнытѣ Сѣверны защитницы да направятъ съ българскыйтъ въпросъ това което ся испытахѫ да направятъ съ кандійскыйтъ въпросъ, сир. единъ европейскый въпросъ.

Здравомыслието на населеніята на Българіѭ распръснѫ съвсѣмъ тѣзи надѣжды. Като глѣда человѣкъ селенитѣ да гонятъ нашествениицытѣ и да ся съединяватъ съ турскытѣ войскы за да исчистятъ страніѭтѫ отъ тѣхъ, никой не ще повѣрва отъ тука на татъкъ на това мимо недоволство което, казвахѫ не ще закъснѣе да избухне въ едно въстаніе. Българитѣ си направихѫ дъжность-тѫ; тѣ показахѫ искренность-тѫ на мѣреніята си и на прѣданность-тѫ си; сега на императорското правителство е редътъ да покаже чрѣзъ дѣла до колко има въ уваженіе искренното пріятелство на Българитѣ.

Пишѫтъ отъ Руссе до *Неологосъ* (28 Юл.)

"Българската драма ся свърши тъй скоро, както внезапно начена. Н. Прѣв. Медходъ паша като дойде и видѣ изблизу всичко останѫ благодаренъ и отива си за столицѫтѫ да подкачи прѣобразователнытѣ си длъжности; увѣрявѫтъ же че ще ся върне идущій вторникъ прѣзъ Силистрѫ и Варнѫ, и азъ вѣрвамъ че не ще ся даде вече поводъ да ся враща по тѣзи страны съ тъквозъ като сега посланіе.

Научавамъ ся че нѣкои отъ тѣзи които належохѫ, между които и прѣдводительтъ имъ хаджи Димитръ, като сполучихѫ да належатъ до непрестѫпнытѣ мѣста на Балканытѣ, оставатъ още тамо, но мѣстното начаство е на диріѭтѫ имъ и надеждно е за скорото имъ излавяніе или за съсипваніето имъ.

Научавамъ ся още че протаву вситѣ голѣмливы заявенія на румунското правителство че нема прѣстъ въ това Българско движеніе и строгытѣ мѣркы които зехѫ мѣстнытѣ власти, завчера въ петъкъ срѣщу сѫботѫ една чета манѫла рѣкѫтѫ безъ да и каже никой нищо, разумѣва ся че и тя ще има такывъ сетнины каквото и другытѣ. Тѣзи четы не намѣрихѫ никого пріятеля, ненаправихѫ нищо друго, освѣнъ дѣто разбъркахѫ спокойствието на жителитѣ и побеспокоихѫ за малко императорското правителство.

Кючюкъ Стефана слѣдуватъ да го цѣрятъ, и съвсѣмъ що е осѫденъ за обѣсваніе, до днесь още не е истеглилъ наказаніето си.

Черкезитѣ по тѣзи страны правятъ много злодѣянія срѣщу пѫтницытѣ и мирнытѣ жители по нашитѣ мѣста. И всичкы като изъ едны уста молитствуватъ дано бы императорското правителство да гы ограничи и така да ся даде край на толкозито тѣхны насилствія.

— Пишѫтъ отъ Цариградъ до *Емпарсіяля* въ Змирнѫ 24 юлія (5 Авг.):

"Говори ся че на Министерскыйтъ съвѣтъ ся прѣдложили три скроеве за рѣшеніето на Българскыйтъ въпросъ.

1-йтъ. Да ся състави въ Цариградъ една Българска митрополитска Архіепископія, която да зависи духовно отъ вселенскѫтѫ патріархіѭ. но която да прѣдставлява българскыйтъ народъ прѣдъ В. портѫ, и да ся споразумѣва на право съ неіѭ за всичко що ся касае до гражданското

отъ патріарха. Тойзи Архіепископъ да има твърдѣ ограничены привилегіи и да не може да има никакважъ власть надъ владыцитѣ въ Българіи, които ще зависятъ на право отъ вселенскый патріархъ. Въ градоветѣ въ които жителитѣ сѫ исключително или по-голѣмата часть Българи, ще има Българинъ владыка, а въ онѣзи въ които жителитѣ сѫ смѣсени, Българитѣ ще иматъ право да иматъ Епископъ Българинъ, но подъ именно условіе да не сѣди въ сѫщійтъ градъ дѣто и грьцкыйтъ владыка.

Споредъ третійтъ скрой, дава ся на Българитѣ право да съставятъ митрополіи въ Руссе или въ Търново, а на тойзи митрополитъ власть-тѫ да ся распростира надъ всичкѫ Българіи. Българинътъ митрополитъ ще бѫде догматическы съединенъ съ цареградскѫтѫ патріархіи, но ще ся споразумѣва на право съ турскытѣ власти за всичко що ся касае до гражданскытѣ работы на народа.

Споредъ както ся види, императорското правителство е расположено да пріеме второйтъ скрой, който ако и да не удовлетворява на пълно желаніята на Българитѣ, има това прѣимущество, колко ся касае до тѣхъ, да отвори пѫть за-по послѣдни устѫпкы. „

Както видятъ читателитѣ ни, тѣзи сѫ почти истытѣ свѣдѣнія които имаше Мондъ, прѣводятъ на които видѣхмы въ Турціи, но до колко тѣ сѫ положителны ный незнаемъ и за това ся въздержамы да ся произнесемъ за сега върху тѣзи скросве. Всичко що можемъ да кажемъ за тѫзи работѫ е да помолимъ Им. Правителство да скрати протаканіето на тойзи отъ всякъ странѫ засипителенъ станѫлъ вече за насъ въпросъ. За насъ ще е голѣмѫ милость и това дажде дѣто сѣрменно да откажe на домогваніята ны, отъ колкото тая неизвѣстность въ которѫто отъ толкозъ врѣме ся намираме изнищваны всякой день нравственно и религіозно. Всичкы въобще сме длѫжны, но най вече тѣзи които иматъ отговорность-тѫ прѣдъ народа за тѫзь работѫ, да умолимъ найубѣдително Им. Правителство да даде единъ край на тѫзи работѫ, висящето положеніе на которѫто излѫзва толкозъ гибелно за насъ, понеже е тѣсно сѣрзана съ религіознѫтѫ ни совѣсть, парализованіето на которѫто ще опропасти конечно народътъ ни.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ

Франція

— Принцъ Наполеонъ стигнѫлъ въ Парижъ на 16 (28) юлія. Той, споредъ както казуватъ не щѣлъ да иде въ Пломбіеръ при императора, при друго и за това още да не бы на ходяніето му въ Вѣнѫ и въ Цариградъ да отдадѫтъ характеръ на политическо посланіе.

" Принцътъ, казуватъ ся завѣрнѫлъ съ истытѣ убѣжденія, които ималъ на тръгнуваніе; и ако въ Берлинъ и въ Сѣверни Германіи той видѣ че съединеніето на Германіи бѣше вече свършена работа, още повече ся увѣрилъ за това, отъ какъ посѣти Австріи и Источнѫ Европѫ. Колкото ся касае до Австріи принцътъ ѝ намѣрва толкозъ разклатена и толкозъ разнищена (парализирована), щото на дълго ще има нуждѫ отъ миръ прѣди да може да ся понече за едны таквызъ прѣдпріятія въ каквото желаяхмъ да ѝ привыкатъ ратолюбивытѣ мѫжіе на Франціѫ. Слѣдователно Австріи, никакъ и не мысли за тѣхъ. Принцътъ ся враща съ голѣмѫ идеи за способноститѣ на прѣдсѣдателя на Унгарскыйтъ министерскый съвѣтъ, и прѣдказва голѣмо бѫдуще за него.

" Принцътъ ся жалува за намаленіето на Французското вліяніе въ истокъ.

" Принцътъ не ся благодарилъ отъ Румуніи, бои ся още да не бы политиката която сѫ избрали съвѣтницытѣ на князя Карола, да раздигне поводъ на бѣдствія за тѫзи новѫ дьржавѫ. „

— Споредъ Парижскый дописникъ на *Ендепандансъ Белжъ* разчюло ся было въ Французскѫтѫ столицѫ, че Г. Мутіе проводилъ агенты въ Сьрбіи и Българіи щото отъ нижданіе съ очитѣ си да зематъ понятіе за сегашното политическо състояніе на тѣзи мѣста.

— Писахмы по прѣди че редакторътъ на вѣстникътъ *Разбужданіе* ся осѫди на глобѫ 5,000 франга и на тримѣсеченъ затворъ за единъ си членъ, който ся видѣлъ като че подкопавалъ основытѣ на монархическото гражданско управленіе; глобата не бѣше толкозъ за прѣзираніе и за издлъженіето и администраціята на вѣстника възвыши цѣнѫтѫ на единъ брой съ половинъ франкъ, отъ тойзи брой ся продали въ Парижъ 12 000 екземпляра и тъй *Разбужданіе* събра повече отъ глобѫтѫ си. Доказателство че въ Парижъ има 12,000 републиканцы.

Англія

— Въ нѣкои вѣстницы думѫ ставѫ, ужъ че Англія и Франція ся наговаряли да възстановятъ на Испанскый прѣстолъ единъ князь отъ Саксобурскый домъ въ случай ако бы царица Изабела да ся прогласи свалена отъ прѣстола.

— Отъ другѫ странѫ пакъ казуватъ че между Франція и Англіи имало ужъ нѣкоя студенина коѝто отдавали на намѣреніето що имала Франція да направи съ Белгіи и Холандіи съюзъ противу Пруссіи. Полузваничный Франц. печатъ напада врьхъ англійскѫтѫ политикѫ.

— Царица Викторія пристигнѫла въ Парижъ на 2 авг. (н). Въ сѫщій день пріела посѣще-

Парижъ на 7 августъ. Царицата щѣла да трьгне на 8 за Женевѫ и отъ тамъ за Люцернъ.

— Споредъ писма отъ Лондонъ, прѣдчувствува ся едно близко министерско промѣненіе. Новыйтъ кабинетъ щѣлъ да ся състави така:

Прѣдседатель на съвѣтътъ, Лордъ Гранвилъ; първый министръ, Г. Гладстонъ; министръ на вѫтрѣшнитѣ работы, контъ де Кимберли; иностранны работы, Лордъ Кларендонъ; за колоніитѣ, Робертъ Ловъ; за Индіи, Джохнъ Брайтъ; за печатытѣ, Аржилскый Дукъ; канцеларія, лордъ Вербюргъ; общи трудове, Р. Дживсонсъ; война, Маркизъ д' Арлинктонъ; адмиралство, дукъ де Сюмерсетъ.

Австрія

— Віенскый *Деба* извѣстява отъ добъръ источникъ че австрійскыйтъ кабинетъ ся жаловалъ на петербургскыйтъ кабинетъ за дѣто вълненіето въ Богеміи ся поддьржало ужъ отъ Руссіи. Вижда ся вѣроятно че тази рекламація произвела дѣйствіето си, повеже отъ нѣколко врѣме насамъ, не ся чува вече да са говори за Русскѫ пропагандѫ въ Богеміи.

— Столицата на Австрійскѫтѫ имперіи свърши по настоящему свѣтло празднованіе: Ловцы мѣрачи, които бѣхѫ ся събрали отъ всичкѫ Германіи, направихѫ въ Вѣнѫ третегодишното си тържествованіе, вредѣ необузданно въодушевеніе. Това тържество имаше по прѣвъсходство голѣмъ народенъ смыслъ, понеже чрѣзъ него ся заявихѫ въ Австріи свободно и открыто чувствата на голѣмый германскый народъ за съединеніе и свободѫ. Министрътъ на вѫтрѣшнытѣ работы Г. Гискра, единъ отъ най-свободолюбивытѣ мѫжіе на Австріи ся отличи въ това тържествованіе, като сказа едно твърдѣ народно слово, на което всякой уломъкъ въспѣва великытѣ дѣянія на Германскый умъ.

— Австро-маджарскыйтъ дуализмъ направи единѫ новѫ побѣдѫ. Маджарското правителство тури тѣзь дни въ кржообращеніе монеты които не носятъ нито оржжіята нито името на Австрійскѫтѫ имперіи; тѣ сѫ насечены исключены съ оржжіята на Унгаріи. Всяка побѣда на дуализмътъ е, както ся види, единѫ стѫпкѫ повече къмъ раздробеніето на австрійскѫтѫ монархіи.

— Пишѫтъ отъ Прагѫ до " Opinion Nationale „:

Вълненіето въ Богеміи зема всякога по-голѣмы размѣры; начнали *вече* да ся отказватъ да плащатъ данъкъ; има прѣсѫты брошурки за изгнаніе съ девизътъ " *смьртъ на Германцытѣ!* „ Германцытѣ отъ тѣхнѫ странѫ, не закжснѣли да искатъ да турятъ Чехытѣ въ обсадно положеніе.

— Вѣстникъ Gaulois увѣрява че Г. де Бенстъ прѣговаря въ тѫзи минутѫ единъ обширенъ проектъ който щѣлъ да ся състои да съюзи всичкытѣ край-Дунавскы провинціи, собственнѫ Австріи, Унгаріи (Венгріи), Влахіи, Молдавіи, и да съедини на тѫзи австрійскѫ конфедераціи, учредена врьхъ най либералнытѣ основы, Богеміи и Галиціи.

— Говореше ся че австрійското правителство отправило твърдѣ енергическы напомнянія къмъ Руссіи за това дѣто тъзи послѣдната одьрзостявала ужъ Панславистскытѣ наклонности на Чехытѣ. Официйлнытъ Віенскый листъ отказва сѫществованіето на таково едно постѫпваніе. Този сѫщійтъ листъ подтвьрдява также точностьтѫ на новинитѫ споредъ коѝто Римскыйтъ дворъ отговорилъ на депешитѫ на Г. де Бенста само съ едно студено и лаконическо увѣдомленіе, Императорската Канцелларія не е още пріела другы свѣдѣнія врьхъ този прѣдметъ.

Пруссія

— Военныйтъ Прусскый пълномощникъ при петербургскыйтъ дворъ, генералъ-лейтнантъ Швайнизъ, ся повика въ Емсъ, при царь Вилхелма, за да пріеме инструкціи, които ся отнасятъ до миссіитѫ на посрѣщаніето на Русскыйтъ императоръ въ Ейдткюненъ, и да го придружи прѣзъ всичкото му пѫтуваніе въ Германіи.

— Споредъ единѫ депешѫ отъ Лондонъ, 1 (13) августъ, прусскыйтъ царь посѣтилъ русскыйтъ царь въ Кессингенъ.

Руссія.

— Русското правителство са кани да направи голѣмы маневры (военны обученія на войскѫтѫ) къмъ крайтъ на авг. 12 близо до Красное Село, съ единѫ войскѫ отъ 80,000 души. Дакскыйтъ царь, прусскыйтъ князь Карлъ и великыйтъ Хесскый князь сѫ призовани да присѫствуватъ на тѫзи маневры.

— *Русскый Инвалидъ* който бѣше вече извѣстилъ сключваніето на наложенныйтъ миръ отъ общійтъ управитель въ Тюркестанъ на Бухарскытъ емиръ, обнародва безъ да и гарантирува точность-тѫ, единѫ депешѫ отъ Оренбургъ, 29 юлій (н), която скратява условіята на *този* трактатъ. Емиринътъ ся задѫжава да плаща на русското правителство единъ воененъ данъкъ отъ 2 милиона франгы; Бухарскытѣ градове които ся привзехѫ послѣдѣ отъ Русскытѣ войскы ще ся дадѫтъ на емиринътъ. Но тѫзи условія, на трактатътъ не ся ограничаватъ само въ тѫзи условія тъй съдьржава другы по-важны за русскытѣ интересы отъ колкото откупътъ за привземаніето на бухарскытѣ градове.

Въ всякой случай, Руссіи трѣба да си е усигорила по-серіозны гаранціи за безопасность-тѫ на търговіитѫ си и за политическото си вліяніе въ работытѣ на централнѫ Азіи.

папската полиція открыла работаніето на единъ подземенъ рудникъ назначенъ да съсипе всичкытѣ укрѣпленія на горѫтѫ Авентинъ. Освѣнъ туй тя уловила едно голѣмо количество червены и черны ризы. Двама стражары като ся наранили тѣзь дни прѣзъ нощьтѫ, полиціята удвоила надзираніето си. Тутакси строгы мѣркы ся зели, и, ако вѣрвамы депешитѫ, всичкытѣ крачмарницы въ Римъ, прѣдпочтителното rendez-vous на смутителитѣ, ся затворили.

— Въ Венеціи и въ Неаполь, политическытѣ власти, сир. префектытѣ, сѫ въ пълно разногласіе съ муниципалнытѣ власти отъ двата града. Частнытѣ сношенія на градскытѣ управители и на префектытѣ сѫ твърдѣ непріятелскы, и това е причинѫ за раздѣленіе на населеніето на двѣ отдѣлны партіи: повечето жители, обаче, сѫ упознаты отъ градскытѣ управители за непріятели на италіянското единство, и сѫ партизаны на тѫзи които искатъ установеніето на венеціянскѫтѫ и неаполитанскѫтѫ автономіи, свободны да съставятъ единѫ независимѫ конфедераціи.

Испанія.

— Поради това що ся случава на Иберійскый Полуостровъ (въ Испаніи) Французското Правителство за оздравеніе на южнытѣ си границы рѣшило да проводи войскы кждѣ пиринейскытѣ планины.

— Князьтъ и княгыниятѫ Монпансіе пристигнали въ Лизбонъ съ фрегататѫ *Вилла де Мадритъ*.

Князьтъ поискалъ позволеніе да ся извезе въ Лиссабонъ и да поживѣе нѣкое врѣме въ Португаліи; отговоръ още не му ся дало.

Сърбія.

Нѣкои Германскы вѣстницы, споредъ допискы отъ Бѣградъ, споменуватъ че коммисіята на която ся възложило слѣдованіето на сѫдбѫтѫ на убійцытѣ Михаиловы употрѣбила мѫкы върху нѣкои отъ обвиняемытѣ за да гы накара да искажатъ нѣщо. Единъ отъ обвиняемытѣ — Радовановичь поискалъ по-добрѣ да го убіятъ а не да го мѫчатъ тъй, и като ся намѣрилъ въ минутѫ на отчаяніе подписалъ листътъ който съдьржавалъ подмятванията на испытователитѫ комисіи и отговорытѣ. И още че истыйтъ былъ поискалъ ужъ отъ сѫдовището да разгледатъ лѣкарятѣ тѣло то му, както и да ся приложатъ въ протоколътъ, думытѣ: " изложенія измѫкнѫты чрѣзъ мѫкы. „ Но тѫзи изисканія на обвиняемыйтъ не ся пріели отъ сѫдилищытѣ. Таквызи и много още другы подобны ся дрънкатъ по нѣкои вѣстницы, които обаче ся виждатъ да не сѫ всичкы истинни.

Една допискѫ на *Ендепандансъ Белжъ* споменува че една комисія отъ 16 души старцы които промѣнили черногорскѫтѫ шапкѫ съсъ фесъ, отишли въ Мостаръ да прѣдстави подчиненіето си на отоманското правителство. А Османъ паша като поздрававалъ членоветѣ на Комиссіитѫ рѣкълъ имъ слѣдующето;

" Благоденствіето ви е въ рѫцѣтѣ ви. Испълнителнытѣ ваши власти ся избиратъ между сънародницытѣ ви. Бѫдѣте мирны и вѣрны къмъ Н. И. В. Султана, плащайте данъцытѣ си, въ расписътъ на които ся изравнявате съ Турцытѣ и нѣма да видите ни единъ турскый войникъ да влѣзе въ земѝтѫ ви. „

Истата дописна на реченныйтъ вѣстникъ споменува че извѣстіята отъ Букурещъ сѫ твърдѣ важны и че министрътъ Братіано ся туря на главѫ на бунтовническѫтѫ партія. Послѣ като споменува това дѣто казахмы че Г. Мутіе проводилъ разны дѣйцы въ Сьрбіи и Българіи да зематъ мѣстны свѣдѣнія, прилага най-послѣ че званичнытѣ извѣстія на Им. Правителство показватъ че въ Европѫ ся пропращатъ увеличены свѣдѣнія и че състояніето на работытѣ въ Сьрбіи и Българіи нѣма нищо обеспокоително.

— Една дописка отъ Одринъ до " Levant Herald " 2 авг. (н). подтвьрдява и тя убиваніето на Хаджи Димитра Сливненскый и разореніето на четѫтѫ му.

Споредъ дописникътъ, четата ся бранила твърдѣ отчаянно, но защото нападателитѣ были твърдѣ много-бройны, и имали за тѣхъ прѣимуществото на позиціитѫ, тя была съвършенно разбыта.

Истата дописка казва че десетъцытѣ почти въвъ всичкыйтъ вилаетъ сѫ ся продали съ единѫ цѣнѫ която надминала всякѫ надѣждѫ. Въ нѣкои окржжія сѫ ся продали и двойно отъ миналѫтѫ годинѫ. Тъй напримѣръ Желѣзникъ който далъ миналѫтѫ годинѫ 3,108,952 гр. ся продалъ за 6,368,000 гр. Кѫзѫлъ-Агачъ на мѣсто 817.083 за 1,560.000; Чирпанъ на мѣсто 2400,000 гр. за 3,650,000 гр.

Почти сѫщото ся подтвьрдява и за въ Дунавскыйтъ вилаетъ.

— Пишѫтъ отъ Одринъ, 8 августъ (н) до " Courrier d' Orient „.

Новинытѣ отъ Българіи ни идѫтъ мѫчно. Ный ся задоволяваме съ оффиціялнытѣ съобщенія.

Освѣнъ туй вилаетътъ ни е спокоенъ: Четытѣ които ся гонѣхѫ въ дунавскѫтѫ область щомъ минахѫ Бадкавътъ, и императорскытѣ войскы гы прехѫ съ пушечны гърмежи. Споредъ вѣстникъ *Едирне*, 36 разбойници ся убили въ едно посрѣщаніе: Въ числото на убитытѣ ся намира Хаджи Димитръ отъ Сливенъ главатарытъ имъ. Пѫтницы които прѣстигнахѫ днесъ мыслятъ че сраженіето было твърдѣ живо; разбойницытѣ ся были укрѣпили въ единѫ нивѫ, задъ купове снопы, и много врѣме ся бранили.

Нашійтъ Ваніа

Непріятелитѣ на Турціи мыслятъ че разбойничеството не е унищожено, и употрѣбяватъ всякакво срѣдство за да направятъ да повѣрватъ това. И тѣ также иматъ *положителны* свѣдѣнія които идѫтъ отъ *сѫщитѣ мѣста* които имъ извѣстяватъ за числото и движеніята на четытѣ. Ако слушамы тѣхъ, Балканътъ былъ пъленъ съ разбойницы; хиляды волентиры минали Дунавъ: другы былы готовы да прѣминѫтъ рѣкѫтѫ. Най послѣ, все споредъ сѫщійтъ источникъ, първыйтъ подвигъ на тѣзи герои щѣлъ да бѫде ужъ изгарянието на Нишъ. По този начинъ дѣйствуватъ врьхъ духоветѣ странытѣ апостолы и тѣхнытѣ съучастницы на които единственнѫтѫ цѣль види ся да е да съборятъ съ всякаквы срѣдства, основаніята на имперіитѫ.

Поменѫли бѣхмы че има оплаквания противу [illegible] отъ съотечественицытѣ ни тука, че злоупотрѣбявали вліяніето си въ оправданіе на другы нѣкои общины отъ Българскытѣ населенія и въ ущербъ на императорскѫтѫ въобще къмъ Българскый народъ милость, относително до въвежданіето на 20-тѣ Българскы дѣца въ училището Султаніе (Галата сарайскый Лицей). До колкото можахмы да разберемъ ный, работата ся касае до едно само лице не толкозъ безизвѣстно по чувствата ся на публикѫтѫ, и което ся е унизило да прави свои задуши съ царскѫтѫ милость като, ся труди да въведе свои роднинскы и пріятелскы дѣца безплатно, тогазъ когато тѣ сѫ въ състояніе да платятъ и до таквызъ постыдность пристигнѫло щото да ся мѫчи подъ Българско име да тикне и единъ грьцкый изродъ въ това училище! . . . . .

Вчерашнытѣ наши забѣлѣжкы върху въвежданіето на Българчетата въ училището Султаніе озлобили нѣкои ся противу насъ лицето до което ся относяха тѣ, и що е още по-жално, тѣ като че докачили и нѣкои отъ приближеннытѣ имъ лица, за които ный имахмы мнѣніе много по-высоко и питаехмы безгранично уваженіе. Послѣдни не ся забавихѫ да ни направятъ и забѣлѣжкытѣ си.

Исповѣдуваме че ни е много жално за туй неволенъ къмъ тѣхъ докаченіе, но като имамы прѣдъ очи неправдѫтѫ станѫла на цѣлъ народъ въ тозь случай, ный не земамы ни единѫ думѫ назадъ отъ обличеніето си противу помянутото лице, не щемъ и да земемъ дадѣто ся неотрече отъ неправедныйтѣ си домогванія. Стига да си прѣдставятъ нашитѣ читатели че отъ 20 дѣца изъ всичкытѣ Българи що благоволи Им. Правителство да пріеме безплатно, настанени сѫ вече петь отъ Руссе и петь отъ Търново, а отъ всичкы другы селенія и градове оставатъ още само 10 да ся зематъ, приложѣте още на това подлото и почти насилственното прѣпоржване на едно гърче зъ Българче на мѣсто и вы ще видите ако ный въ качеството на вѣстникарь можахмы за хатѫръ или отъ страхъ да смълчимъ единѫ таквызъ неправдѫ къмъ народъ въобще. Да ли другытѣ българскы общины сѫ шугавы и недостойны за царскѫтѫ милость? Или ся ся свършихѫ вече Българскытѣ сирачета, та трѣба да земемъ подъ грыжѫтѫ си и грьцкытѣ съ принудително даже задъленіе че то было крьщелникъ на нѣкого си Българина? или е длъженъ Българскыйтъ народъ да искупува съ своитѫ загуба кумството на нѣкого си.

Не, каквото и да ни кажатъ нашитѣ пріятели, поведеніето на лицето което искатъ тѣ да защищаватъ заслужва порицанията ни и толкозъ повече, защото като членъ на общинскый съвѣтъ въ градътъ ни вмѣсто да съдѣйствува за отблъсваніето на тѫзи неправдѫ, то съдѣйствува да ся отблъсне намѣсваніето на съвѣтътъ въ тѫзи работѫ за да може по-лесно да сполучи въ своекористнытѣ си домогванія, и когато още [illegible] бѣлѣжи именно за това да го направи, то като че варочно, безъ най-малко уваженіе къмъ правото на народа и на братіята си съчленове слѣдува да кара своето си.

Желаяхмы и много, да не бѣ ся раждало това обѣскуваніе между насъ, но не мыслимъ ни най-малко да ся отречемъ отъ прѣслѣдуваніето на тѫзи неправдѫ прѣ каквыто прѣчкы и да ни ся прѣдставятъ, прѣдъ каквыто страхове и да ни ся задаватъ.

Г-не П. Р. Славейковъ.

Умолявате са да помѣстите слѣдующето за отговоръ на вашитѣ писани за 20-тѣ Българчета.

" Въ послѣднитѣ си притурки " Македонія „ напъмнала е нѣколко рѣда съ мрѫсни израженія противъ единъ невиненъ лице, относително за нѣкои ушь злоупотрѣбленія въ избираніето на 20-тѣ Българчета за училището Султаніе.

Не са унизявамы да отговарямы на израженіята на " Македонія „, тѣ описватъ доволно отхранята на Редакторъ-а ѝ, и доказватъ че е слѣпъ органъ на чужди каприціи. Ній ще кажемъ само двѣ думи на потѫкнатата истина. Ето ги:

Момчетата отъ Търново и отъ Руссе ся записани отдавно отъ И. П. Мадхадъ паша.

Грьчето, бѣдно сираче, е писано отдѣлно отъ [illegible] Българчета.

Секій види сега че числото на Българчетата не ся повреждa съ влизаніето въ Султаніе на едно сираче грьче, и че никоя община не ся оправдава отъ това. Българчето дѣто са писа, то е едно особно благодѣяніе отъ страна на едно лице; и никой нѣма право да иска сметъ за това. Ако вѣрата на Редакторъ-а на " Македонія „ му запрѣтява нему да покровителствува бѣдитѣ сирачета, съвѣстьта на другити имъ заповѣдува напротивъ да правятъ доброто дѣто и когато могѫтъ.

Цариградъ, 1 авг. 1868. Минчовъ.

Подписътъ Минчовъ като не е както трѣба пъленъ затруднява ны да открыемъ на вѣрно сѫщото лице което ни отправя туй писмо, и за това ный бѣхмы въ правото си да го необнародуваме, но понеже цѣльта на туй писмо е да изобличи беззаконіето на Македонія и да извади на лице потѫкнатѫтѫ отъ нѣкѫ истина то на радо сърдце го обнародуваме, съ пълно желаніе но бы могло то да убѣди читателитѣ ни въ невинностьтѫ на защищаемото отъ Г-на Минчова лице, и да направи да не осѫждатъ теготѫтѫ на тѫзи псувнѫ ко то отправи то противъ Българскыйтъ народъ въобще отношеніе на гърчето сираче.

Колкото за насъ, ревностный-тъ защитникъ на оп[illegible] съгласи правданното лице, ще ны прости ако не [illegible] да пріемемъ напълно оправданіето му, а [illegible] казащето

Колкото за гърчето сираче, наистинѫ ный смы повѣ ни като не смы могли да оцѣнимъ както ся стой чис нѣрето и высокыйтъ моралитетъ на помянуваното лице, съвѣсть-тѫ на което му позволявала да прѣ братіята си и да прави доброто не отъ себе си но тамъ дѣто трѣба, но на чуждъ сметъ и тамъ дѣто ся задоволяватъ частнытѣ неговы прихоты. Исповѣдуваме че ный смы лишены отъ таквызъ нравственны — прѣимущества и признаваме че на таквызъ высоки християнски добродѣтели сѫ способны таквызъ само особи които ся иматъ за честити като могѫтъ да освидѣтелствуватъ чистотѫтѫ на вѣрѫтѫ си и благородиѫтѫ си отхранѫ съ таквызъ прѣкрасны образцы отъ благодѣтели